CENZURAT XVIII. évf. 3. sz. Bucureşti, 1937 március hó

VAS- ÉS FÉMMUNKÁS

A ROMÁNIAI VAS-, FÉM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár: egy evre 100, fél évre 50 Lei TELEFON 4-50-13 | MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN | Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUCUREŞTI, STR. CAZARMEI No. 11

A szociálpolitika

Amennyire előrehaladot nálunk a szociálpolitikai törvényhozás, ugyannyira felületesen alkalmazzák azt a gyakorlatban. A törvénykezés és a törvény alkalmazása között mély ür tátong, a kettő nem eggezik egymással, „Változtassák meg, de maradjon minden a régi", ez a jelszó jellemezte a multban politikusaink mentalitását. És ez a mentalitás a szociálpolitika terén széles körü visszhangra talált. Az egész szociálpolitikai strukturánk Genf bélyegzőjét hordja magán és ezzel magyarázható az, hogy minden szociálpolitikai törvénykezésünk, nem egyéb mint kirakat termék Genf számára és szemének. Alapjában minden marad a régi, megmaradnak a középkori tradiciók és szokások, melyek a kultur népek emlékezetében mint régmult szomoru emlékek maradtak meg. Tegyük például vizsgálat tárgyává a tanonc kérdést. A világ melyik államában létezik olyan előrehaladott szociálpolitikai törvény mint nálunk, amely a tanonc problémának legmodernebb alapjait vetette meg? Tiz és százmilliókat költenek el a tanonc otthonok épitésére és fentartására, valamint a tanoncok eltartására és nevelésére. Nem az érdekel ebben a cikkben minket, hogy milyen célokat követ az állam ezzel. Csupán tényeket állapitunk meg, következtetéseket és tanulságokat vonunk le. Amig azonban a tanonc, az otthon falain belül érzi az állam védőkezét és oltalmát, a mühely életben és a munkakörben találkozik a középkori tradiciókkal és szokásokkal. Nem szükséges ezen a téren példákat sorakoztatni, elég lesz, ha a mindennapi életben megfigyeljük a kisipari munkaadók alkalmazásában levő tanoncokat, hogy meglássuk a nyers valóságot.

A Bucureşti városi mühelyben például 80 tanonc dolgozik szemben 120 munkással. Mit fognak ezek tanulni és mi lesz velük majd holnap, amikor saját szárnyaikon fognak repülni. Ugyanaz a probléma áll fenn az ipariskolát végzett ifjusággal, mert az iskola padjairól ez az ifjuság egyenesen az élet küszöbére lép és egy hivatást, egy helyzetet akar magának kivivni, megalapozni. Azonban az iskola meleg légköréből ez az ifjuság a Dâmboviciza folyó szennyes partjának légkörébe jut el, vagy pedig legjobb esetben, az ugynevezett népkantinok megfertőzött levegőjét kell szivnia, ahol leláncolt evőeszközökkel, 2 lejes olcsó csorbát szürcsölhetnek és az éjjeli pihenőhely 5 lejes taxáját kell valahogyan előteremteniök. Ha mégis sikerül egyeseknek az iparban valamelyes elhelyezkedést nyerni, csak a napszámos szerepét vallalhatják napi 35—40 lej nyomoruságos bérért. Ime tehát egy kis izelitő a mi szociálpolitikánkból. Ez a szociálpolitikánk, egy bizonyos pontig halad a maga utján, hogy hirtelen megáljon ott, ahol a kapitalisták nem kivánják a jelenlétét és végleg eltünjön a lényegben.

Első helyet foglalunk azon államok között, amelyek a 8 órai munkaidőt törvényerőre emelték és mégis sehol a világon nem dolgoznak napi 12—14 órát, ugy mint nálunk. És ez igy van azért, mert meg van a munkafelügyeletről szóló törvényünk is, amelyet a Munkaügyi Miniszterium közegei alkalmaznak.

A munkás biztositó intézmény! Ki hinné el azt, hogy ebben az intézményben is beleviitték a politikát és hogy ellenére az 1929 évi törvényben foglalt autonomiának, ma ezt az intézményt a rendszer emberei vezetik és ezek érdekében történik minden. A nagy tömeg, a nyomoruságos viszonyok között tengődő és hitványul táplálkozó tömeg, nem kap egy orvost, egy orvosságot, amikor a társadalom biztositó támogatására szorul. A hozzájárulás természetesen a munkások és munkaadók terhére megy, — mig az állam, — miután megtagadja a törvény utján kirótt állami hozzájárulást — kezeli a maga módja szerint, vagy inkább egy bizonyos pártban tömörült emberek érdekei szerint azt a 800 milliót, amit a két érdekelt fél, munkás és munkaadó évenként befizet.

A munkanélküli munkások segélyezése, szintén egy szomoru fejezetet képez. Habár van a központi munkanélküli segélyző bizottság, vannak a primariák mellett működő helyi segélyző bizottságok, a tényleges segélyezést a primaria kiküldöttje végzi, anélkül, hogy figyelembe venné legtöbb esetben a segélyezésről szóló szabályzatot. A bizottságnak meg kell elégednie azzal, ha aláirja a segélyezési elszámolásokat és nyugtázza. Igy előfordul aztán, hogy a munkaadó és munkás hozzájárulásából, gyakran vakokat, süketnémákat, öregeket, rendőröket és cselédeket segélyeznek.

Csak a munkanélküliek nem igen tudnak segélyhez jutni. Lehetne folytatni a szociális problémák sorozatát, melyeknek lényegét kiforditják azok az emberek, akiknek minden érdemük az, hogy a hatalmon levő pártnak csak eszközeivé váltak.

A munkakamarák, — az a mód ahogy ez az intézmény müködik, — továbbá betegség esetén az első 7 napra járó fizetés megtagadása, a fizetéses szabadság folyósitásának elnemismerése, mindmegannyi problémát képeznek, amelyek ha bár a törvényekben szerencsés megoldást nyertek, a praktikus életben még nagy kérdőjelet képeznek.

Igy nem kell csodálkozzon a külföld azon, hogy a mi szociálpolitikai törvénykezésünk vetekedik a külfölddel, mert a mi szociálpolitikánk nem jelent megterhelést azoknak, akik ezt csinálni hivatottak.

A papir sok mindent elbir. Miért ne törvényesitsem ezt vagy azt a problémát, ha a valóságban megmarad a régi helyzet. Az bizonyos, hogy a nagy szociális problémák kidolgozása terén Genf nem tarthatja számon a román speciális szemponiokat azt, hogy itt a törvényeket nem alkalmazzák és nem tartják tiszteletben őket. Nem volna csodálni való az sem, ha törvénybe iktatnánk a 40 órás munkahetet, hiszen ezzel ugy sem vállal senki sem rizikót.

A román munkásosztálynak kötelessége, hogy a mi politikusaink eziránya mentalitását megváltoztassa.

Kötelessége a román munkásosztálynak követelni a törvények becsületes alkalmazását és tiszteletbentartását, követelnünk kell, hogy a betegsegélyző és munkásintézményekből a politikát vonják ki. A munkásosztály törekvésének eme magvalósulása a történelemben forradalmi eseményt fog jelenteni. Országunkban a legnagyobb forradalom akkor következik be, amikor a törvények tiszteletben lesznek tartva — mondta Dobrogeanu Gherea.

E feltételek jórafordulása függ a munkásosztály szolidaritásának és szervezésének módjától.

A munkások kell, hogy a szocializmus magasztos eszméit megismerjék, hogy minél hamarabb öntudatos szocialistákká váljanak és annak utján minnél nagyobb hozzájárulást adjanak, a munkásosztály ügyének oltárán

Az állami fémbányák munkásainak kollektiv-szerződése

Az állami fémbányák munkásainak uj kollektiv szerződésének tárgyalásai február 7-én kezdődtek meg Chirila Cluji munkaügyi felügyelő elnöklete alatt.

A tárgyalásokon a vasmunkásokat Gărbovean Simion Zsilvölgyi kerületi titkár és Lăscău Nicolae a Hunedoarai vasascoport kiküldöttjei képviselték. A bányászmunkások Szövetsége nevében Gherman Eftimiu és Botici Romulus elvtársak vettek részt. Az üzemek képviseletében I. Lăzărescu mérnök a Baia Mare üzemigazgatója és Mihail Gheorghiu mérnök a Hunedoara üzemigazgatója jelentek meg a tárgyalásokon.

Február 8-án délután 3 órakor a tárgyalások folynak. A felek közös beleegyezéssel elhatározzák a régi szerződés 2, 13, 17, 24 és 26 cikkeinek megváltoztatását, mig a többi cikkek, a bérkérdést foglaló cikkeken kivül változatlanul maradnak. A munkabérek ügyét rendező cikkek döntő biróság utján nyertek rendezést, amelynek elnökéül Chirila munkaügyi felügyelőt választották meg.

A munkások eredetileg 30%-os béremelést kértek, mig az igazgatóságok csak 3%-os béremelést akartak adni. Mivel e tekintetben a felek között nagy nézeteltérés merült fel, az ügy elintézését döntőbiróságra bizták, amely Chirila munkaügyi felügyelő elnöklete alatt 7%-os béremelést továbbá 2%-nak megfelelő; haszon részesedést azaz 2 millió 700 ezer lejt, döntött meg.

A béremelés, valamint az uj kollektiv szerződés ez év április 1-től, lép érvénybe és érvénybe marad 1938 április 1-ig.

A munkakonfliktusban mintegy 7000 ember volt érdekelve.

Alaptőke emelés

A romániai kapitalizmus számára nagyszerü gazdasági fellendülés mutatkozik, ami a részvénytőkék emelésében is kifejezésre jut. A Busteni-i papirgyár legutóbbi közgyülésén elhatározta, hogy 99 milliós alaptőkéjét 175 millióra emeli. A tőkeemelést ugy hajtják végre, hogy az eddigi részvényesek között, részvénybirtokuk arányában **szétosztanak díjtalanul** 76.000 darab egyezer lej névértékü részvényt. Elképzelhető, mit jövedelmez a papirgyár, ha ilyen tranzakciót vihetnek keresztül! Ugyanakkor elhatározta a közgyülés, hogy a papirgyár érdekeltségébe tartozó „Fabrica celuloza din Piatra Neamt"-nál ugyancsak végrehajt alaptőkeemelést még pedig az eddigi 50 milliós alaptőkét 125 millióra emeli. A galati „Ciclop" fémipari üzem 10 milliós alaptőkéjét 20 millióra emelte. A cluji Porzsolt-féle elektrotechnikai üzem 3 milliós alaptőkéjét 5 millióra emelte.

Hírek az oradeai vasas-frontról

Az oradeai „Florenz"-gyárral ismételten foglalkozni kell. A „Florenz"-gyár nem olyan üzem, ahol elmulna egy nap is anélkül, hogy ne érné valami sérelem a munkásságot. Ujabban a gyár vezetésére uj üzemvezető került. Eddig nem foglalkoztunk a kérdéssel, mert vártuk, hogy az uj munkavezető ur hogyan fog viselkedni a munkásokkal szemben? Az első hetekben elég rendes embernek látszott, ha néha valamelyik munkással beszélgetni kezdett, nagyképüen „szaktársnak" titulálta. Ugy, hogy az első hetekben általános vélemény volt, hogy nem egy hajcsár rejtőzködik Bárány Pál mérnök urban, hanem egy komoly, intelligens ember, aki meg van győződve arról, hogy ő éppen olyan kizsákmányolt pariája a társadalomnak, mint mi, fizikai munkások és nem a munkásság ellen, hanem a munkásság mellett van a helye. A gyár munkássága ebből a véleményből mindinkább kezd kiábrándulni. Az eddig csendesen viselkedő mérnök ur kezd nagyon hangos lenni! Már odáig haladt, hogy a legdrasztikusabb szavakat sem sajnálja tőlünk. Ugy káromkodik, hogy bizony mi azon gondolkodunk, vajjon igazán mérnök-e a mérnök ur? Ezen felül állandóan ujabb és ujabb módszerrel szeretné még jobban kizsákmányolni a munkásokat. Ugylátszik, keveseli azt a profitot, amit termelünk Leichtmann urnak. Mi egyelőre azt ajánljuk önnek Bárány ur, ne legyen farkas, mert a farkas könnyen felfalja a „Bárányt". Most még kérjük önt, Bárány mérnök ur, ne piszkálja, ne szidja, ne izgassa fel a gyár munkásságát, mert baj lesz!! Ti pedig „Florenz"-gyári dolgozók, véssétek jól az agyatokba a vasas jelszót: VASAS NE HAGYD MAGAD!!

A BÁDOGOS ÉS VIZVEZETÉK-SZERELŐ MUNKÁSOK is kezdik belátni, hogy a lehetetlen állapotnak, amiben eddig részük volt, egyedül ők maguk voltak az okai. Mert dacára annak, hogy még a legkócosabb kismester is tagja a munkaadók szervezetének, ezzel szemben a munkásság teljesen szétszórtan, szervezetlenül él. Már pedig féktelenül kizsákmányolni csak a magára hagyott, tehetetlen, szervezetlen munkást lehet. Az alacsony munkabérek, a tulhosszu munkaidő végre ráeszméltette bádogos és szerelő elvtársainkat, hogy véget vetnek eddigi tunyaságuknak és a harc utjára lépnek, magasabb munkabérért, 8 órás munkanapért, egy becsületes kollektivszerződésért! Eddig több szervező gyülést tartottak, aminek az eredménye az lett, hogy Oradea valamirevaló bádogos és szerelő műhelye (a fütési szerelők mind), meg van szervezve. A mult héten benyujtották a kollektivszerződés tervezetüket a munkaadóknak, amelyben minimális órabért, 8 órás munkaidőt és más fontos elvi pontokat szögeztek le. Elvtársaink el vannak szánva, hogy követeléseik mellett a végsőkig kitartanak.

A VILLANYSZERELŐ MUNKÁSOK egy lelkes kis csoportja is több gyülést tartott. A gyüléseken foglalkoztak a villanyszerelő munkásság nyomoruságos helyzetével és elhatározták, hogy addig nem lesz megállás, amig minden szerelő munkás nem lesz tagja a szervezetnek, mert csak a szervezet segitségével lehet emberséges munkabért kiharcolni. Reméljük, hogy a villanyszerelő munkások, már intelligenciájuknál fogva is, megértik, hogy számukra is életkérdés, hogy szakitsanak eddigi szervezetlenségükkel és valamennyien tagjai legyenek a munkásság osztályharcos szakszervezetének.

A munkatermekben lévő por szivósága

Sokszor megtörténik, hogy a munkatermeket pormentesnek érezzük, holott megfelelő vizsgálatok ennek az ellenkezőjét bizonyitják. A por szivósságának megállapitására érdekes eredményre vezettek a pennsylvániai State College-által végzett kisérletek. Ezek alapján megállapitást nyert, hogy a por 80 százaléka két órán belül leülepszik a munkatermek padlójára és szerszámaira, gépeire s egyéb tárgyaira. Öt óra mulva a fennmaradó 20 százalék por is bizonyos mértékig leülepedett, azonban egyrésze még 5 nap mulva is, meglelhető volt a levegőben. Ennélfogva ugyanaz a levegőréteg napokon keresztül veszedelmezheti a munkások egészségét, a benne lévő baktériumok által. Nagyon kivánatos tehát a munkatermek mentől gyakoribb és alaposabb szellőztetése.

Csoportjaink évi közgyülése

Reşiţa

A resitai helyi csoport f. évi február hó 7-én tartotta évi rendes kögyülését a saját otthona nagytermében. A közgyülésen a resitai szervezett munkások hatalmas számban vettek részt, amely tényleges bizonyitéka annak, hogy a resitai munkásság értékelni tudja a szervezettség erejét.

A közgyülést Klein Ferenc elnök üdvözlő beszéte nyitja meg. Majd a dalárda egy román munkás dalt énekelt el. Kegyeletképpen az elhunyt tagok emlékére, a résztvevők egy perces néma felállással adóznak.

Az előző közgyülés jegyzőkönyvét Langhart Hans szaktárs olvasta fel, melyet vita nélkül tudomásul vesznek. A mult évi pénztári jelentést és a mérleget, — mely már egy hétel előbb ki lett bocsájtva a tagoknak — a közgyülés szintén elfogadja. Az ellenőrzőbizottság nevében Stieger F. szaktárs jelenti, hogy mindent a legnagyobb rendben találtak. A könyvtár, a dalárda, a sportszakosztály, a sakk szakosztály és a helyi szaktanács évi mérlegeit ugyancsak tudomásul vették és elfogadták egyszersmind az 1937. évi költségvetést is.

A vezetőség munkálkodásáról Klein szaktárs német és Bernau P. szaktárs román nyelven tartanak beszámolót. A bizalmiférfiak tevékenységéről, a bizalmiférfi-testület elnöke, Lindner Károly szaktárs tesz jelentést. A jelentésekből kitünik, hogy a szakszervezetnek ebben az évben rendkivüli nehézségekkel kellett megküzdenie és heves támadásoknak volt kitéve a különféle munkás-ellenes szervezetek és egyének részéről. Azonban ezek az ellenünk irányuló gyülöletteljes és dühös kirohanások, mégis hajlithatatlan összefogásra vezették a resitai munkásságot és hüségesen kitartott szervezete és vezetői mellett.

A bizalmiférfi-testület a mult év folyamán is élénk tevékenységet fejtett ki és pedig többek között a katonaságtól hazatérők alkalmazása és a 48 órás munkahét betartása érdekében, valamint a betegség első 7 napjának a munkaadó által való megfizetéséért, a gyakori szerencsétlenségeket megelőzendő intézkedésekért, az egyes üzemekben a bizalmiférfiakat és a munkásokat a főnökök és a mesterek által érő embertelen bánásmód ellen és nem utolsó sorban a drágulásnak megfelelő bérjavitásért, ami az egyes osztályoknál jelentékeny bérjavitást is eredményezett. A bizalmiférfiak tevékenységéről szóló jelentést Todor Constantin román nyelven tette meg. A jelentés fölötti vita során több szaktárs szólalt fel, majd a gyülés a jelentést tudomásul vette.

A jelentést követő vita után Klein elnök szaktárs mond köszönetet a tagoknak a vezetőség iránt tanusitott bizalomért. Kéri a közgyülést, válasszon egy korelnököt a további ügyek levezetésére. A közgyülés egyhangulag Strama I. szaktársat választja meg, mig jegyzőnek Langhardt Hans szaktársat. A közgyülés általános szavazással a következő szaktársakat választotta meg az uj vezetőségbe:

Elnök: Klein F., Bernau P., Todor C.; titkárok: Langhardt H. Cristoi C. Schlappal F.; pénztárnokok: Zanzinger F., Williger A., Herko F. Ellenőrzőbizottsági tagok: Stieger F., Klein K., Ferenschitz H., Wenk R. és Lugojan A. Segédpénztárnokok: Blaj M., Laies P., Fleck F., Partelli K. Jegyzők: Fekete J. Spindler K., Csuk H., Budacsek M., Walter P., Powaschanetz J., Fagyas F., Weinfurtner G., Budincsak G. Vezetőségi tagok: Lindner K., Spindler St., Faragó K., Kornacs A., Kratochvill R., Hollschwandtner A., Gemml. M., Popeti J., Faragó F., Szabó A., Schugowitz J., Skurka A.,Stuller A., Standler B., Traian M., Könyvtárosok: Urosch M., Maxan F., Schmidt F., Klein A., Fischer A., Ghinescu J.

Választás után a dalárda egy német munkásdalt énekelt el, majd az elnök kéri a tagokat, hogy az uj vezetőséget éppoly erőteljesen támogassák munkálkodásában, mint az előző évben és az év folyamán, majd tárgyilagos kritikát gyakoroljanak munkálkodása fölött.

A tagok részéről történt további felszólalások során utasitotta a közgyülés az uj vezetőséget, hogy a következő követelések megvalósitását tartsa szem előtt: a fizetéses szabadságot egy éves munkaidő után adják meg, ne pedig az elvégzett müszakok után számitsák ki; a mozdonygyár, a gépgyár és a vasuti kerékgyár elegendő munkával legyenek ellátva; a lakásviszonyok megváltoztatása az U. D. R.-nél; **általános bérjavitás, munkanélküli segélyezések szabályozása;** biztositás arra az esetre, ha valakit az U. D. R.-nél baleset ér, nehogy részleges, vagy teljes munkanélkülisége alatt kenyér nélkül maradjon a balesetet szenvedett munkás. Munkásfelvételek esetén elsősorban resitai munkanélküliek vegyenek fel és másodsorban környékbeli munkanélküli munkásokat alkalmazzanak.

Lindner K. szaktárs felhivást intéz a tagokhoz, hogy anyagi áldozatokkal járuljanak hozzá, hogy a munkásotthont táncteremmel és étteremmel bővithessék ki.

A gyülés végén Munteanu N. központi titkár szaktárs román nyelven szólal fel. Beszédében rámutat a szervezkedés fontosságára abban a harcban, melyet a munkásság folytat a társadalombiztositásért, a munkanélküli segélyezésért, valamint a demokráciáért. A Szövetség maga is nagyon szép eredményeket mutathat fel, a taglétszám elérte a krizis előtti 1929. évi létszámot. A terror dacára a Szövetség eredményeket ért el a munkaviszonyok érdekében inditott harcok alkalmával és még ha kibontakozási lehetőségeiben akadályozva lesz is, a szövetség akkor is mindent elkövet, hogy a vasmunkások szervezkedését az egész ország területén előrevigye.

Munteanu szaktárs beszéde után a dalárda egy magyar munkásdalt énekelt el, mely után a nagyon jól sikerült közgyülés véget ért.

Cluj

A cluji vasas szaktársaink február 11-én tartották rendes évi közgyülésüket a saját otthonuk termében, mely zsufolásig megtelt a közgyülés résztvetőivel.

Stan elnök szaktárs nyitotta meg a közgyülést és ismertette a lefolyt év fontosabb eseményeit.

A jegyzőkönyv felolvasása után Lengyel és Polifka szaktársak a pénztári jelentést teszik meg, melyből kitünik, hogy a csoportnak 876.465 lei forgalma volt az 1936. évben.

A könyvtári jelentést Abram szaktárs teszi meg és jelenti, hogy az olvasók száma emelkedett az 1936 évben. Kéri a tagokat, hogy a jövőben még többen vegyék igénybe a könyvtárt.

Turturean és Nagy szaktársak ellenőri jelentése után Pálfiy titkár szaktárs a vezetőség és szervezőbizottság erkölcsi jelentését teszi meg. Ismertette azokat a nehézségeket, melyek bérmozgalmak esetén akadályokat görditenek a csoport előmenetelében. A csoport vezetősége és szervező-bizottsága mindent elkövetett, hogy az akadályok dacára is megvédje a csoport tagjainak az érdekeit és a mozgalmat előre vigye. Továbbá az ujonnan előálló munkanélküliség által bekövetkezett helyzetet vázolja és jelentésében kitér üzemenként az ezekben uralkodó helyzetre. Jelenti, hogy az elmult évben 531 uj tag lépett a csoportba. Jelenleg a csoportnak 683 tagja van, vagyis 146-al több, mint az előző évben. Munkanélküli jelentkezett közvetitésre 1936. évben 182, közvetitve lett 92, elutazott 42, jelenleg van munkanélküli 42. Tárgyalást folytattunk a munkaadókkal 147 esetben. Tárgyalásunk volt a munkabiróságon és más biróságokon 32 esetben.

A vita során Lemnean, Fischer, Weisz, König és Rádd szaktársak kritikájukban kifejezést adnak véleményüknek és egyes hibákra mutatnak rá. A vita után a közgyülés a vezetőség jelentéseit egyhangulag tudomásul vette és a vezetőségnek a felmentést megadta.

Stan szaktárs a vezetőség nevében köszönetet mond a támogatásért és átadja az elnöklést Krausz szaktársnak, akit a közgyülés egyhangulag korelnöknek választott. Az 1937. évre szóló költségvetés megszavazása után Lenart és Temesi szaktársak a szavazatszedő bizottság jelentését teszik meg, mely szerint az uj vezetőség a következő:

Elnök: Stan Vasile, alelnökök: Bruder Ferenc és Temesi László, pénztárosok: Polifka József és Lemnean Ioan, elenőrök: Turturean Traian és Nagy János, jegyzők: Morar Ioan és Fosztó Sándor, könyvtárosok: Abram Mihail és Nagy Sándor I., választmányi tagok: Lenart Nicolae, Deák László, Rusu Vasile, Knoblok Mihály, Pătac Ioan, Téglás Jenő, Szendrei Kálmán és Klein Rudolf. Szervezőbizottsági tagok: Krausz József, Nagy Sándor II, Lengyel Samoil, Bereczki Károly, Neumann József, Daroczy Károly és Gáll Albert. Otthon-bizottsági tagok: Regéczy István, Gărboveanu Gheorghe, Weisz Adolf, Popovici Vasile és Schwartz István. Póttagok: Szabó József Apahidean Ioan, Baritz Sándor és Marginean Ioan.

Stan szaktárs az uj vezetőség nevében mond köszönetet, majd több javaslat letárgyalása után a lelkes hangulatban levő közgyülést bezárja.

Braşov

Brasovi szaktársaink február 14-én tartották évi közgyülésüket.

A gyülést Orbán Gyula szaktárs nyitotta meg. Üdvözölte a közgyülés tagjait, valamint Bartalis szaktársat, mint a Szövetség kiküldöttjét. Előterjeszti a közgyülés napirendjét, egyben kéri a jelenlevő szaktársakat, hogy a vezetőség feletti kritikájukban legyenek tárgyilagosak és vegyék figyelembe azon nehézségeket, amelyek mellett a vezetőségnek működni kellett.

Serbu szaktárs titkári jelentésében beszámol a vezetőség mult évi működéséről. Ismerteti azon nehézségeket, amelyek utjában állottak a szervező munkának. A vezetőség a gyári értekezletek és mühely értekezletek egész sorozatát hivta össze, amelyeken szervekedésre hivták a munkásságot. Végül a kollektivszerződések tárgyalásait ismerteti. A jelentést Orbán elnök szaktárs egészitette ki, rámutatva a brasovi munkásság gazdasági helyzetére, amelyen javitani csak szervezkedéssel és szolidaritással lehet.

Németh szaktárs a szervezet mult évi forgalmát ismerteti. Majd Theil szaktárs az ellenőrök részéről jelenti, hogy a pénztárkezelést rendben találták. A jelentések tudomásulvétele után a közgyülés a régi vezetőségnek a felmentvényt megszavazta. Korelnöknek Kerekes szaktársat választották meg.

A jelölő-bizottság megválasztása után Bartalis központi titkár üdvözölte a közgyülést a központi vezetőség nevében. Széleskörü beszédben ismertette a vasmunkásság helyzetét. Rámutat arra, hogy a helyzet — a technikai fejlődés és a racionalizálás következtében — a munkásság részére mindig nehezebb lesz. Statisztikai adatokkal támasztja alá, hogy a munknélküliség a mai termelési rendszer mellett nem fog enyhülni. Ezért harcolni kell a rendszer megváltoztatásáért és elsősorban a munkaidő heti 40 órára való leszállitásáért a meglevő munkabérek érintetlenül maradása mellett. Végül lelkes felhivást intéz a közgyülés tagjaihoz, hogy az ujonnan választandó vezetőséggel karöltve munkálkodjanak a brasovi vasmunkásság teljes megszervezéséért. Bartalis szaktárs beszéde után a közgyülés a következő vezetőséget választotta meg: Elnök: Schuster Mihály, alelnökök: Kelemen Jósef és Szatmári István, jegyző: Bozsoki József, pénztárnok: Theil Jenő, segédpénztárnok: Mathes Friedrich, ellenőrző bizottsági tagok: Füzi Mihály, Németh János és Lihr János. Vezetőségi tagok: Kerekes Móric, Melász Vilmos, Orbán János, Schlakter József, Dreghici Gheorghe, Binder Mihály, Bartók István, Tóth József, Orbán Gyula és Rusu Constantin. Hivatalból titkár Serbu Grigore szaktárs.

Schuster szaktárs köszönetet mond a közgyülésnek az uj vezetőség nevében a megnyilvánult bizalomért és kéri az összesség támogatását a jövő munkálkodásához.

Végül a közgyülés lelkes hangulatban véget ér.

București

A bukaresti vasmunkás helyicsoport közgyülése február 14-én tartatott meg, a „Casa Poporului" munkásotthon helyiségében. A közgyülésen Muntean szaktárs szövetségi titkár elnökölt. Az elnök miután a tagok többségének jelenlétét megállapitja, a közgyülést megnyitottnak nyilvánitja.

A pénztári jelentésből kitünik, hogy az elmult év folyamán 384 uj tag iratkozott be. Az elmult évben befolyt járulékok a következők: 3118 I. oszt., 418 II. oszt., 1064 III. oszt. és 358 amnesztia járulékok (5 lejes).

A pénztári jelentés megtétele után, Fägetel Ioan szaktárs a vezetőség megbizásából ellenőri jelentést tesz. Előadja, hogy a pénztári jelentés összes bevételi és kiadási rovatait felülvizsgálta és azokat a legnagyobb rendbe találta.

A pénztári és ellenőri jelentést a közgyülés egyhangulag tudomásul veszi.

Titkári jelentés. Rusu szaktárs a csoport vezetőségének évi működéséről tart kimerito jelentést. Rámutat a fővárosi vasmunkások szakszervezeti mozgalmának fontosabb eseményeire. A mi szervezetünk — mondja az előadó — arra törekedett minden időben, hogy a szervezett vasmunkások munkabéreit és munkaföltételeit megjavitsa.

Julius hóban kitört a Malaxa-gyári munkások konfliktusa, amelyben 1056 munkás volt érdekelve. A nagy terror, ostromállapot és cenzura következtében, valamint más okok közbejötte miatt is, a mozgalmat nem sikerült megnyernünk. Munkakonfliktusok keletkeztek még a „Vulcan"-gyárban 64 kazánkovács elbocsájtása miatt; a „Metalloglobus"-gyárban szervezkedés miatt és a „Crypton"-gyárban elbocsájtások miatt. Mindezekben a konfliktusokban szivós küzdelmet folytattunk a munkástársaink érdekeinek megvédésére.

A szakszervezeti propaganda érdekében a csoport vezetősége számtalan esetben nyomtatott röpiratokat, melyekben a munkásságot szervezkedésre és gyülések látogatására szólitotta fel.

Az előadó rátér azután azon okok tisztázására, amelyek arra késztették a vezetőséget, hogy a csoport tagjai sorából kizárja Ábrahám Bernát, Trandafirescu Constantin és Matias Ludvig tagokat.

Hozzászólások a jelentéshez. A jelentéshez több szaktárs szólal fel és tárgyilagos kritikával birálják el a csoport vezetőség mult évi működését. Szavazás alá bocsátva, a közgyülés a jelentéseket egyhangulag tudomásul veszi és a régi vezetőségnek a felmentvényt megadja.

Az uj vezetőség választása. Rusu szaktárs javaslatára a közgyülés az alábbi szaktársakat választja meg az uj vezetőségbe:

Elnök: Fägetel Vasile, alelnök: Florea Nicolae, Crăciun Petre, titkár: Rusu Simion, pénztárnokok: Rosenblatt Nicu, Fülöp Pál; könyvtárnok Mircea Levit. Vezetőségi tagok: Muntean Nicolae, Kocsis Carol, Wittlinger Béla, Tóth József, Criser Carol. Ellenőrzőbizottsági tagok: Gandor Ottó, Milan Miscov.

Fägetel szaktárs az uj vezetőség nevében mond köszönetet a közgyülés részéről nyujtott bizalomért és felhivja a tagokat, hogy a vezetőséget támogassák a szervezkedési munkában és a tagok érdekeit előmozditó törekedésekben. Azután a lelkes közgyülést bezárja.

Nadrag

A nadragi vasmunkások helyiszakszervezete januári hó 31-én tartotta évi közgyülését.

Melter Ferenc elnöki minőségében üdvözli a közgyülés tagjait. Megállapatja, hogy a tagok az alapszabályban előirt számban vannak jelen és igy a közgyülés határozatképes, minek alapján a közgyülést megnyitja.

Kutscherak Adolf a szervezet titkára, a vezetőség mult évi működéséről tartja meg beszámolóját. Rámutat azon eredményekre, melyeket a tagok érdekében elértek a gyár igazgatóságánál. A szervezkedés terén is haladás mutatható ki, amennyiben 45 uj taggal szaporodott a szervezet taglétszáma a mult év folyamán. Suciu szaktárs a mult évi pénztári jelentést és mérleget terjeszti elő, amit az ellenőrök jelentése után a közgyülés tudomásul vett.

Az 1937. évi költségvetés megszavazása után a közgyülés az uj vezetőséget választotta meg, melynek tagjai a következők:

Melter Ferenc elnök, Lupu Gheorghe és Schmiedt Adolf alelnökök, Kutscherak Adolf és Rákóczi Ernő jegyzők, Balasch Vince és Tauber János pénztárnokok, Kutscherak Károly könyvtáros. Vezetőségi tagok: Muntean Simion, Melter Paul, Glauber Hermann, Adam Liviu, Orsari Gustav és Plecei Teodor. Ellenőrzőbizottsági tagok: Suciu Petru, Bires Ioan és Surtea Dumitru. Póttagok: Plecei Albert és Pădurean Ion.

Az üzem segélybizottságába megválasztották: Kochim József és Florian Rudolf szaktársakat.

A Szövetség nevében Muntean központi titkár szaktárs üdvözölte a küzgyülés tagjait. Majd ismertetést nyujt a vasmunkásság gazdasági helyzetéről és lelkes felhivást intéz a tagokhoz, a szakszervezet kiéptése érdekében. Többek felszólalása után a közgyülés az elnök szaktárs záróbeszédével véget ért.

Arad

Az aradi vasas-csoport február 7-én tartotta évi közgyülését. Bodnár elnök szaktárs, miután megállapitja a határozatképességet, a közgyülést megnyitottnak nyilvánitja. A továbbiakban vázolja a mult év eseményeit, a szervezkedés terén kifejtett tevékenység körüli nehézségeket, egyben kéri a közgyülés tagjait, hogy határozataikban ugy az uj vezetőség választása tekintetében, mint a többi ügyekben a szervezkedés sikeres előmozditását tartsák szem előtt.

Gömöri pénztáros szaktárs előterjeszti az 1936 évi összesitett pénztári jelentést. Harmati szaktárs az ellenőri és Király Andor szaktárs a könyvtári jelentést teszi meg. A jelentéseket a közgyülés egyhangulag tudomásul veszi, miután a régi vezetőségnek a felmentvényt megadja.

Gömöri szaktárs előterjeszti az előző gyülésen kiküldött jelölő-bizottság listáját, melyen a következő szaktársak szerepelnek: Elnök: Crisan Mihály, alelnök: Brad Gheorghe, jegyző: Szilágyi Lajos, pénztárnok: Gömöri Ferenc, másodpénztárnok: Stuparia Eugen, ellenőrök: Kővári Imre és Petrás Ioan, könyvtárosok: Király András és Weis Sándor. A közgyülés az előterjesztett jelölést egyhangulag elfogadta.

Gömöri szaktárs a helyicsoport otthonával kapcsolatos helyzetet ismertette. Az otthon fentartási kölsége, tekintettel a kevés taglétszámra, oly terhet ró a helyicsoportra, amely anyagi teherbiró képességét jóval felülmulja. Továbbá tekintettel, arra hogy az épületen feltétlen átalakitást kell eszközölni, ha azt akarjuk, hogy az megfelejen a célnak, ezért javasolja, hogy a Szövetséggel folytatott tárgyalások alapján a ház tulajdonjogát irják át a Szövetségre, minek ellenében a Szövetség vállalja az átalakitás költségeit. Többek hozzászólása után a közgyülés az előterjestést elfogadja és megbizza az uj vezetőséget az ügy végleges elintézésével. Crisan elnök szaktárs felhivást intéz a tagokhoz, a lelkes együtes munkára és a közgyülést bezárja.

Bocşa-Română

A bocsa-romanai vasascsoportunk február 14-én tartotta évi közgyülését. A közgyülést Ivan Vasile szaktárs nyitotta meg és egyben üdvözölte a közgyülésen megjelent Bernau szaktársat, mint a Szövetség elnökét. A mult évi jegyzőkönyvet Muresan Ioan szaktárs olvasta fel. Majd Ivan elnök szaktárs részletes jelentést terjeszt elő a csoport mult évi működéséről. A pénztári jelentést Kurunczi szaktárs tette meg és az ellenőrök részéről Kocsis szaktárs tett jelentést. Az előterjesztett jelentésekből kitünik, hogy a helyicsoport ugy anyagi, mint szervezeti téren szép és eredményes munkát végzett. Kiemelendő tevékenységet bizonyit az a tény, hogy a csoport — bár a Szövetség támogatása mellett — otthont épitett a maga részére, ami nagy szolgálatot fog tenni a Román-Bocsan dolgozó szaktársaknak ugy kulturális, szociális, mint gazdasági téren.

A gyülés korelnöknek Drăgan szaktársat választotta meg. Drăgan szaktárs elrendeli az uj vezetőség választását. A választás eredménye a következő: Elnök: Jumanca Constantin, alelnökök: Kocsis Lajos és Eiben Matei, titkárok: Muresan Ioan és Pela Constantin, pénztárosok: Kurunczi Ferenc és Tuttel Ioan. Ellenőrző bizottsági tagok: Falat János, Pfaffenhauser Árpád és Fábián Ferenc. Könyvtárnokok: Micu Constantin és Muresan Ioan II. Vezetőségi tagok: Berényi Eduard, Wiedl Mihály, Bisce Constantin, Hauptmann Ştefan, Borcovics Anton, Kralovanszki Lajos, Zednik Ioan, Muresan Aurel, Veszeli Venczel, Pünkösdi Radu, Veszeli Ştefan, Antalog Petru és Kurunczi József. Póttagok: Tina János, Habál Géza, Kocsis József és Horn Ferdinand.

A választás megejtése után Bernau szaktárs Szövetségünk elnöke üdvözölte a közgyülést és Széleskörü beszédet tartott a munkásság gazdasági és szociális helyzetéről. A mindvégig figyelemmel hallgatott beszéd után, Jumanca elnök szaktárs a gyülést bezárta.

Oradea

Oradeai helyi szakszervezetünk február hó 4-én tartotta évi közgyülését. A gyülést Novi Rudolf elnök szaktárs nyitotta meg és egyben előterjesztést tett a közgyülés tárgyalási sorrendjére vonatkozólag. Knezsinek szaktárs titkári jelentésében ismerteti az oradeai vas- és fémipari munkásság gazdasági helyzetét. Rámutat arra, hogy bár a vasiparban javulás van, ennek dacára a munkásság helyzetében roszszabbodás tapasztalható. Amig régebben 25—30 lejes órabérek voltak, ma ezek a bérek szinte ismeretlenek Oradeán. Ennek legfőbb oka a munkásság szervezetlenségében rejlik. Ha a munkásosztály javitani akar helyzetén, azt csak erős szakszervezet utján érheti el.

Szilágyi pénztáros szaktárs a szervezet mult évi pénztári forgalmát terjeszti elő és Balázs szaktárs az ellenőri jelentést teszi meg. Novi szaktárs inditványozza, hogy a harmadik osztály helyialap járulékát egy lejjel emeljék fel. Többek hozzászólása után a közgyülés elfogadja az inditványt. Roth szaktárs az „Elechtro-Rapid" üzemmel kötött kollektiv-szerződést ismerteti, amely egy lejjes órabér emelést eredményezett. Nagy szaktárs az elmult év eseményeit vázolja. Küzdelemteljes esztendő volt — mondja — az oradeai vasasok részére az 1936- ik esztendő. Ugyszólván mindent előről kellett kezdeni szakszervezetünk kiépitése körül. A fasiszta alakulatok nagy erővel végzik romboló munkájukat. Ennek dacára szakszervezetünk erőteljes fejlődésben van, ma már több, mint 100 tagot számlálunk. A „Florenz" gyárat sikerült kiragadni a fasiszták karmai közül. A bádogos és szerelő munkások többségét szintén a mi so-

Talnkban üdvözölhetjük. Kéri a jelenlevőket a jövőben kitartó szervező munkára.

A régi vezetőség felmentése után a közgyülés korelnöknek Eisenstadter szaktársat választotta meg, a jelölő bizottságba pedig Israel, Klein, Moldován, Balázs, Szilágyi és Bervald szaktársakat.

A közgyülés az uj vezetőség megválasztására tér át és a jelölőbizottság javaslatára a következő szaktársak lettek megválasztva: Elnök: Novi Rudolf, alelnök: Klein S., pénztárosok: Szilágyi és Kakes, ellenőrök: Balázs és Grünvald, jegyzők: Costelas és Goldberger István, könyvtáros: Nagy István, titkár: Knezsinek Gyula.

A választás megejtése után Novi elnök szaktárs kéri a közgyülés tagjait hogy támogassák az uj vezetőséget, hogy igy közös erővel eredményes szervező munkát végezhessenek.

Giurgiu

Giurgiu-i vasas szakszervezet 1937. február hó 15-én tartotta évi rendes közgyülését.

A jelentések megvitatása után a közgyülés jóváhagyta a vezetőség jelentéseit, valamint a mult évi mérleget és a folyó évi költségvetést.

Az uj vezetőségbe a következő tagokat választották meg: Elnök: Gheorghe Ioan, alelnök: Stancu Băzăvan, jegyző: Gheorghe Sandu. Vezetőségi tagok: Marin Cristache, Tudor Gheorghe és Ilie N. Cristea. Ellenőrző bizottsági tagok: Tudorescu Gheorghe és Gheorghe Florian.

Turda — üveges csop.

A tordai üveges elvtársak szakszervezete február hó 15-én tartotta évi közgyülését, a tagok kellő számu részvétele mellett. A közgyülést Vanek Rudolf elnök nyitotta meg. Üdvözli a közgyülés tagjait, valamint Pálffy szaktársat, mint a Központ kiküldöttét. A mult évi jegyzőkönyv felolvasása után Pálffy szaktárs tartalmas beszéd keretében ismerteti a munkásság gazdasági helyzetét és a szakszervezeti mozgalom szükségességét és hasznát. Azonban — mondja — a szakszervezet is csak ugy töltheti be hivatását, ha azt erőssé tesszük azáltal, hogy annak kitartó katonái vagyunk. Sajnos, de a tapasztalat azt mutatja, hogy a tordai üvegesek is csak akkor folyamodnak a szakszervezethez, amikor bajban vannak, amikor kollektivszerződés kötésről van szó. Azután ismét a nemtörődömség válik urrá felettük. Igy aztán szervezetük soha nem éri el kellő erősségét és ellenállóképességét, sem anyagi, sem erkölcsi tekintetben. Reméli, hogy ezután kitartó és türelmet igényelő munkával kiépitik szakszervezetüket. Több üveges elvtárs felszólalása után a közgyülés kimondja, hogy erőteljes szervező munkát indit az üveges munkások tömöritésére.

A pénztári és ellenőri jelentések megtétele után a közgyülés a következő tagokat választotta be a vezetőségbe: Elnök: Vanek Rudolf, alelnök: Holzer József, pénztárnok: Bocu Gheorghe, segéd-pénztárnok: Irsick József, könyvtáros: Hätzel Rudolf. Vezetőségi tagok: Forstner József, Crăpan Gusztav, Juhász Kálmán. Ellenőrzőbizottsági tagok: Henner József, Szabó Ferenc, Foiti Johann. Bizalmiférfiak: Schiller Rudolf, Somogyi Gyula, Kollár József, Ivancsik György.

A választás megejtése után a közgyülés a kollektivszerződéssel kapcsolatos kérdéseket tárgyalta, minek folyamán megbizták az uj vezetőséget, hogy az erre vonatkozó lépéseket kellő időben tegye meg. A közgyülést a helyi temetkezési segélyekre vonatkozó határozat után az elnök szaktárs lelkesitő szavakkal bezárta.

Köszönetnyilvánitás

Alulirott ez uton mondok köszönetet szaktársaimnak, akik támogatták az ügyem kedvező módon való elintézését, annak ellenére, hogy nem voltam tagja a resitai vasas csoportnak.

Tántorithatatlan védelmet nyujtottak a mühelyfőnökkel szemben való ügyemben és ezért hálás köszönetet mondok.

Reşiţa, 1937 február 4.

Ioan Dragomir sk.
mozdonyvezető.

FELHIVÁS

Felhivjuk a csoportok vezetőségeit, hogy a csoportok mult évi müködésére és az öntőkre vonatkozó kérdőiveket a legsürgősebben küldjék be. *Központi titkárság*

A francia szakszervezetek hatalmas fellendülése

A francia szakszervezetek az 1936-os évben olyan fellendülést vettek, amelyhez fogható még azelőtt soha nem volt, mióta szakszervezetek egyáltalán Franciaországban vannak. A franciaországi szakszervezeti szövetség, az Országos Szaktanács 1.092.500-ról, 4.900.000-re való taglétszám szaporodást mutat ki; Az Országos Szaktanácshoz tartozó szakmai szövetségek taglétszáma a következő: (A zárójelben lévő számok az 1935-évi taglétszámot jelzik.) földmüvesek 155 000 (12 000), élelmezési munkások 300.000 (15.000), épitő és famunkások 603.000 (65.000) vasutasok 302.000 (165.000) bőrmunkások 88.000 (10.000), világitóiparimunkások 72.000 (35.000), alkalmazottak 260.000 (15.000). áliami szolgálatban levő munkások 58.000 (40.000) hivatalnokok 258.000 (231.000), ruházati munkások 110.000 (6.000), vegyipari munkások 190.000 (4.000) ngomdász munkások 60.000 (25.000), tengerészek 31.000 (13.000), vasmunkások 750.000 (50.000), kikötő munkások 72.000 (20.000), postások 99.000 (72.000), szabadfoglalk zásuak és egészségügyi alkasmazottak 143.000 (95.000), bányászok 250.000 (75.000), textilipari munkások 365.000 (47.000), szállitó munkások 150.000 (53.000).

A hivatalnokokat és szabadfoglalkozásuakat leszámitva hatalmas taglétszám gyarapodás mutatkozik minden szakszervezetnél. A vasmunkás szervezet is tizenötszörösére növelte taglétszámát. Kivánjuk, hogy a francia szakszervezeteknek ezen hatalmas fejlődése maradandó legyen és az ujonnan szerzett tagok kitartó harcosává váljanak a munkásmozgalomnak.

A hitlerizmus borzalmas bünczselekménye

A hires kinai falak óriási vastagságu kőépitménye nem tudta annyira elzárni a külvilágtól az országban végbemenő események köztudomásra juttatását, mintahogyan a hitlerizmus akadályozza a Németországban történő események kiszivárgását. Erre minden oka meg van Hitlernek, amint ezt az alábbi gyilkosság kideritése igazolja.

Otto Hampel elvtárs, a német vas- és fémmunkás szövetségnek titkári minőségben lévő alkalmazottja, általánosan ismert személyiség volt nemcsupán szakszervezeti, hanem közéleti tevékenysége által is. Vezető tagja volt a német szociáldemokrata pártnak és polgármestere lakóhelyének, a Magdeburg melletti **Strasfurt-nak.** Amikor a nácik 1933-ban magukhoz ragadták a hatalmat és üldözőbe vették politikai ellenfeleiket, fokozottabb mértékben sujtották terrorukkal Strasfurtot és környékét, mely megdönthetetlen vára volt a szociáldemokráciának. Ez időben — 1933 februárjában céllövészetet rendeztek a náci banditák a szociáldemokratákra, akiket a nyilt utcán lövöldöztek le tömegesen.

Otto Hampel elvtárs vezetése alatt a városok és községek lakossága hatalmas tiltakozó tüntetéseket rendezett a nácik által elkövetett gyilkosságok ellen. Ami a nácik bosszuját fokozottabb mértékben irányitotta Hampel szaktársunk ellen. Végül is menekülnie kellett. De a nácik, akik tüvé tették érte az egész környéket, meglelték rejtekhelyét — férjezett leányánál tartózkodott — és elcipelték a koncentrációs táborba. Hosszu ideig ott sinylődött, mig egy alkalommal 1935-ben arról értesitették hozzátartozóit, hogy Hampel szaktárs a koncentrációs táborban meghalt. Elhalálozásának rejtélyére most derült világosság, amikor is megállapitást nyert, hogy **Hampel szaktársat a koncentrációs táborban meggyilkolták** a hirhedt náci orvgyilkosok.

Megjelent a „Szerszámkészités kézikönyve"

Igen érdekes szakkönyv jelent meg Budapesten „Szerszámkészités Kézikönyve" cimen. A szaktársak tájékoztatása szempontjából, itt közöljük röviden a könyv ismertetését.

A könyv anyagának összeállitásánál különös gondot forditott a szerkesztő arra, hogy a vasiparban foglalkoztatt szakmunkás szerszámkészitő, idomszerész, müszerész, esztergályos, gépmunkás, lakatos egyaránt megtalálja benne az őt érdeklő és számára szükséges anyagot. A könyv anyagát tekintve, hiszszük, hogy ez sikerült is. A szorosan vett szakmai kérdéseken kivül a könyv anyaga felöleli mindazon ismereteket, melyek nélkül a szerszámkészités elképzelhetetlen. A szükséges logaritmus táblázatoktól kezdve számtani és algebrai részen keresztül a összes számitásokig, minden megtalálható a könyvben. Kimeritően tárgyalja az acéltechnologiát, az acélok hőkezelését, a forgácsoló szerszámok, készülékek, süllyesztékszerszámok (zenk) a fémek préselését, a bakelit, futurit présszerszámok, a lemezsajtolók, huzó és mérőszerszámok készitését, az interferenciaellenőrző eljárás módját, stb.

A szaktársak szakképzettségét, ismeretük célirányos kiegészitését — megitélésünk szerint — nagyban elősegiti a könyv.

A könyv ára 220 lei, amennyiben szaktársaink közül bárki be óhajtja szerezni, ugy Szövetségünk központi irodája a pénz előzetes beküldése ellenében szivesen meghozatja a könyvet.

1937, a technikai találmányok évfordulója

A technikai találmányok egész sorának évfordulója van ebben az esztendőben. Közöttük olyan, amely nemcsak az iparfejlődést forradalmositotta, hanem kihatással volt az általános emberi haladásra is.

Száz esztendeje, hogy *Morze* feltalálta a *távirdát.* Ötven évvel ezelőtt, 1887-ben készitette *Daimler* az első *autót.* Jelentéktelennek látszó, de a mindennapi életben olyannyira fontos *varrótü* 125-ik jubileumához ért. 1812-ben *Angliában* kezdték gyártani először a varrótüket. A *kerékpárt* 1817-ben, tehát 120 évvel ezelőtt találták fel. 1847-ben, — tehát 90 évvel ezelőtt — gyártották első izben a *nitroglicerint,* az első *varrógépet,* a modern nyomdai ipar további fejlődésre döntő befolyást gyakorló *rotációs-nyomógépet.* 1867-ben találta fel *Nobel* a *dinamitot* és egy párizsi kertész *Menuier* nevü, a *vasbetont. Edison* minden korszakok egyik legkiválóbb feltalálója 1877-ben készitette az első *fonografot,* mig ugyanebben az esztendőben *Graham Bell* az első *távbeszélőt* (telefont) mutatta be. 1897-ben az első eredményes kisérletet végezte *Marconi* a *szikratáviróval* és ugyanez évben *Diesel* feltalálta a róla elnevezett *Dieselmotort.* Végül ez évben van 250 éves évfordulója a *porcellán* feltalálásának, amelyet *Böttger* első izben alkalmazott 1687-ben edények előállításához.

Halottaink

Sajnálattal közöljük alant, az utóbbi hónapokban elhalt szaktársaink neveit, kiknek hozzátartozói a következő segélyben részesültek:

Bagi András	Hunedoara	4.000 lei
Pasc Abel	„	1.000 „
Csongrádi György	„	1.000 „
Locaciu Ioachim	„	4,000 „
Niscov András	Zărneşti	3,000 „
Bitters Ivan	Reşiţa	5.000 „
Velcelean Gheorghe	„	5.000 „
Wambach Ioan	„	5.000 „
Daniek Leopold	„	3.000 „
Pezak József	„	5.000 „
Adamirok Ioan	„	5.000 „
Peteli Mihály	„	4.000 „
Zeithamel József	„	5.000 „
Peteni Ioan	„	5.000 „
Spindler János	„	4.000 „
Morar József	Petrila	5.000 „
Lőrincz János	Vulcan	3.000 „
Platinka Emil	Crişeni	5,000 „
Stronner Albert	Petroşaani	3.000 „
Berki István	Lupeni	2.000 „

Az elhalt szaktársak emlékeit kegyelettel őrzi meg a szervezett vasmunkások összessége.

Tip. Coop. „LITERA", Bucureşti, Calea Plevnei 16.